

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการแสดงออกทางเพศผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษาหญิงในระดับอุดมศึกษา” มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและสาเหตุการแสดงออกทางเพศ ที่ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อบุคคลและสังคมในด้านลบ และศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขและป้องกันปัญหาของวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 18 -24 ที่ใช้การสื่อสารผ่านเว็บไซต์ออนไลน์ โดยในการทำการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก จึงใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง ละเอียดและรอบด้าน (in-depth interview) รายบุคคล เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา (narrative method) แล้วนำข้อมูลต่างๆ มารวบรวม เรียบเรียง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คือ จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาเพศหญิงในระดับอุดมศึกษา ที่มีอายุตั้งแต่ 18-24 ปี ที่มีการเปิดรับเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นประจำ และมีพฤติกรรมการใช้รูปภาพ สไลด์รูปภาพ หรือคลิปวิดีโอ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยวนอรรถทางเพศ ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

การทำวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาผู้ที่มีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จึงใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึก โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 21 คน

เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา มีตั้งแต่อายุ 18-24 ปี และอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีเว็บไซต์ที่เป็นสื่อสังคมออนไลน์เป็นของตัวเอง และใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นประจำ และมีการโชว์รูปภาพที่โชว์เรือนร่าง หรือรูปของตนเองที่สามารถช่วยวนอารมณ์ทางเพศในเว็บสังคมออนไลน์ของตนเอง ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ศึกษาเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรงกับตนเอง เป็นผู้รู้ข้อมูลที่สุด (key informants) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำแนกตามระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ดังนี้ พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศระดับมาก คือ การเปิดเผยเรือนร่างช่วงบนหรือช่วงล่าง หรือเปิดเผยทั้งหมด รวมถึงภาพถ่ายที่สื่อพฤติกรรมทางเพศร่วมกับเพศตรงข้าม เช่น การจูบ 7 คน พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศระดับปานกลาง คือ การเปิดเผยเรือนร่างที่โป๊แต่ไม่เปลือย 7 คน และพฤติกรรมแสดงออกทางเพศระดับน้อย คือ การเปิดเผยเรือนร่างบางส่วน เช่น การแต่งการนุ่งสั้น หรือเสื้อผ้าน้อยชิ้น 7 คน จากคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างสามารถสร้างเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 1 การแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ระดับพฤติกรรมแสดงออกทางเพศ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลุ่มที่แสดงออกมาก	7
กลุ่มที่แสดงออกปานกลาง	7
กลุ่มที่แสดงออกน้อย	7
รวมทั้งหมด	21

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น โดยค้นคว้าจากตำราต่างๆ พร้อมทั้งขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure) ลักษณะคำถามมีทั้งแบบปลายปิด (close - ended form) และปลายเปิด (open - ended form) เพื่อให้ผู้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปลายปิด เกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ของกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ สถานภาพ (มีแฟน/ไม่มีแฟน) ระดับการศึกษา สถานศึกษา รายรับของครอบครัว รายรับส่วนบุคคลประจำเดือน และ เกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายปิด เกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ ความถี่ในใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สถานที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สาเหตุในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เวลา และระยะเวลาในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ค่าใช้จ่ายในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และผู้ปกครองรับทราบหรือไม่

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศผ่านเว็บไซต์สังคมออนไลน์ คือ ลักษณะรูปภาพหรือสไลด์ที่โชว์ ลักษณะรูปแบบโดยรวมของหน้าเว็บไซต์สังคมออนไลน์ที่ใช้ จำนวนเพื่อนในเว็บไซต์สังคมออนไลน์ สถานที่ถ่ายภาพ ความรู้สึในการโชว์รูปภาพ และสิ่งที่ต้องการจากการโชว์รูปภาพ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศผ่านเว็บไซต์สังคมออนไลน์ คือ อยากโชว์เฉยๆ เลียนแบบคนอื่นตามค่านิยม ต้องการหาแฟน อยากมีเพื่อนเยอะๆ ต้องการมีเพศสัมพันธ์ ต้องการหารายได้จากการมีเพศสัมพันธ์ และเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้าม

ตอนที่ 5 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้สื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ คือ มีคนรู้จักเพิ่มมากขึ้น มีเพศสัมพันธ์ มีคนมาขอร่วมเพศด้วย มีแฟน/มีกิ๊ก ถูกล่อลวง ถูกข่มขืน ตั้งครรภ์ ทำแท้ง ต้องออกจากสถานศึกษา มีโรคจิตก่อวน

นอกจากแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแล้ว ยังมีการเก็บข้อมูลโดยวิธี ดังนี้

เครื่องบันทึกเสียง เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะทั้งปลายเปิด และปลายปิด ในการสัมภาษณ์อาจใช้เวลานาน จึงจำเป็นต้องใช้เครื่องบันทึกเสียง เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และต่อเนื่อง

สมุดจดบันทึก เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก อาจใช้เวลาในการสัมภาษณ์ที่ยาวนาน จึงจำเป็นต้องใช้สมุดจดบันทึกเพื่อจดบันทึกข้อมูลบางส่วน ในประเด็นที่มีความสำคัญ ที่ต้องการเน้นย้ำ ป้องกันการลืม และช่วยเป็นการสรุปข้อมูลเป็นระยะๆ

การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เนื่องจากพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ เป็นการแสดงออกผ่านสื่อสังคมออนไลน์ออนไลน์ ผู้วิจัยจำเป็นต้องเข้าไปศึกษาและสังเกตการณ์เว็บไซต์สังคมออนไลน์ของผู้ให้สัมภาษณ์ และทำความรู้จักกับผู้ให้สัมภาษณ์ให้เกิดความไว้วางใจและคุ้นเคย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแนวคำถามในการสัมภาษณ์ที่ได้เรียบเรียงโดยอาศัยกรอบแนวคิด และตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษทั้ง 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบประเด็นคำถาม และในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงหรือความเที่ยงตรง (validity) การบันทึกเทปผู้ศึกษาจึงต้องเป็นผู้บันทึกเทปด้วยตนเอง

นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ มีความเชื่อถือได้ (reliability) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาด้วยวิธีการสามเส้า (triangulation) ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ 2 ครั้ง เปลี่ยนสถานที่ และเปลี่ยนเวลาในการสัมภาษณ์ ในเรื่องเดียวกัน ตรวจสอบข้อมูลจากเอกสาร และตรวจสอบข้อมูลด้วยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยการเข้าชมเว็บไซต์ที่มีการโชว์รูปภาพของกลุ่มตัวอย่าง

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรง น่าเชื่อถือและครอบคลุมให้มากที่สุด โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นเตรียมการสำหรับการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมก่อนเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำ และน่าเชื่อถือให้มากที่สุดโดยการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลจากงานวิจัย บทความ สื่อออนไลน์ และตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ และศึกษาวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากแหล่งความรู้ต่างๆ

ขั้นก่อนการรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูล โดยการเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของกลุ่มตัวอย่าง ทางเว็บไซต์ และจดบันทึกลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ รวมทั้งทำการติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำความรู้จัก และสร้างความไว้วางใจ และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้บางส่วนรู้จักกับผู้วิจัยเป็นการส่วนตัว ทำให้สามารถมั่นใจได้ว่า

ข้อมูลที่ได้เป็นความจริง และกลุ่มตัวอย่างนี้จะแนะนำให้รู้จักเพื่อนๆ ที่มีลักษณะพฤติกรรม การแสดงออกทางเพศในรูปแบบเดียวกัน และผู้วิจัยจะเข้าไปสร้างความคุ้นเคยและความสนิทสนมก่อนทำการสัมภาษณ์จริง

ขั้นรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ตามกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้ เป็นจำนวน 2 ครั้ง ซึ่งในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะต้องต่างสถานที่ ต่างเวลา กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลตรง และน่าเชื่อถือ และจากการที่ผู้วิจัยเคยทดลองสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ต้องการให้ข้อมูลถ้าจะต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง แต่เต็มใจให้สัมภาษณ์ทุก อย่างเมื่อไม่มีการบันทึกชื่อจริง และรูปถ่าย ดังนั้นในการทำงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงใช้นามสมมุติในการสรุปข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล
2. ตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีการเก็บข้อมูล ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย และสอบถามความสมัครใจในการให้ข้อมูลจริง เมื่อผู้ให้ข้อมูล ยินดีให้ความร่วมมือ ผู้วิจัยจึงขออนุญาตวัน เวลา และสถานที่ เพื่อทำการสัมภาษณ์โดยผู้ให้ข้อมูล อนุญาตตามความสะดวก ในการรวบรวมข้อมูลขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ ซึ่ง ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกนำไปถอดความเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยเท่านั้น โดยไม่มีการ บิดเบือนข้อมูลจากที่ผู้ให้ข้อมูลให้ไว้ และเก็บรักษาเป็นความลับ การบันทึกเสียงกระทำเมื่อผู้ให้ ข้อมูลอนุญาตเท่านั้น การเข้าร่วมวิจัยเป็นไปตามความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล หากอยู่ในระหว่าง ขั้นตอนการเก็บข้อมูลถ้าผู้ให้ข้อมูลไม่เต็มใจที่จะให้บันทึกเสียงหรือจดบันทึกข้อมูลก็สามารถบอก ผู้วิจัยได้ และข้อมูลที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อตัวผู้ให้ข้อมูล และการนำ ข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์ เพื่อเผยแพร่จะกระทำในภาพรวมเฉพาะในการเสนอเชิงวิชาการเท่านั้น ไม่มีการปกปิดชื่อจริงของผู้ให้ข้อมูล หรือใช้นามแฝงแทน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1. ลักษณะประชากรศาสตร์ของนักศึกษาหญิงในระดับอุดมศึกษา ที่ใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) โดยอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ การศึกษา เกรดเฉลี่ย รายได้
- 2. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ คือ ความถี่ในการเปิดรับสื่อ เวลา-ระยะเวลาที่ใช้สื่อออนไลน์ สถานที่ที่ใช้สื่อออนไลน์ และสาเหตุที่ใช้สื่อออนไลน์ โดยในวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลเป็นตารางสรุปผล โดยอธิบายพฤติกรรมการเปิดรับสื่อจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่ม ทั้งหมด 3 กลุ่ม

ตาราง 2 รูปแบบ ตารางสรุปพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ

ระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง	พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ
พฤติกรรมการแสดงออกมาก	พรรณนา
พฤติกรรมแสดงออกปานกลาง	พรรณนา
พฤติกรรมแสดงออกน้อย	พรรณนา

- 3. พฤติกรรมการ และสาเหตุของการแสดงออกทางเพศ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ และสาเหตุของการแสดงออกทางเพศ โดยนำเสนอเป็นตารางสรุปผล

ตาราง 3 รูปแบบ ตารางสรุปพฤติกรรมและสาเหตุของการแสดงออกทางเพศ

ระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง	พฤติกรรมและสาเหตุของการแสดงออกทางเพศ
พฤติกรรมแสดงออกมาก	พรรณนา
พฤติกรรมแสดงออกปานกลาง	พรรณนา
พฤติกรรมแสดงออกน้อย	พรรณนา

4. ผลกระทบ ของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ในเครือข่ายสังคมออนไลน์
ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการ
แสดงออกทางเพศ โดยนำเสนอเป็นตารางสรุปผล

ตาราง 4 รูปแบบ ตารางสรุปผลกระทบของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ

ระดับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่าง	ผลกระทบ ของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ
แสดงออกมาก	พรรณนา
แสดงออกปานกลาง	พรรณนา
แสดงออกน้อย	พรรณนา

5. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ
ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของการ
แสดงออกทางเพศ โดยนำเสนอเป็นผังการอภิปราย เพื่อนำเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาต่อไป